

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Oddelenie klávesových nástrojov

Prípravné štúdium – príprava ku hre na klavíri

Zameranie: Príprava ku hre na klavíri

Učebný plán: 1b

Počet hodín týždenne: 0,5 (resp. 1 vyučovacia hodina v prípade začiatku štúdia v II. polroku)

„Hudobná sluchová predstava musí byť hybnou silou psycho-fyzického aparátu. Zdokonaľuje sa od jej prvých prejavov až po zrelé majstrovstvo.“
(C. M. Martienssen)

Poslanie a charakteristika predmetu:

Výchova začiatočníka je prvým a najdôležitejším stupňom vývoja malých klaviristov, kedy sa snažíme o prebudenie záujmu o hru na nástroji.

Ciele:

V začiatkoch štúdia venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii. Cieľom je najprv prebudiť hudobnú vnímavosť a predstavivosť, potom začať formovať inštrumentálne návyky. Naučiť dieťa hudbu pochopiť a milovať, objaviť jej krásny, bohatý svet. Medzi učiteľom a žiakom by sa mal vytvoriť a neustále posilňovať vzájomne obohacujúci a motivujúci vzťah založený na dôvere a rešpekte.

Obsah:

- v začiatkoch vyučovania snaha naviazať na už nadobudnuté hudobné skúsenosti dieťaťa, premyslená práca na ich obohacovaní a rozvíjaní jeho hudobných sluchových predstáv
- zoznámenie dieťaťa s klavírom a jeho zvukovými možnosťami (zvukomaľba, farba registrov, využitie pedálov)
- vznik prvých klaviristických návykov – nepriame formovanie ruky (cvičenia na zapojenie váhy ramena, voľný pád na ktorýkoľvek prst non legato), neskôr postupná organizácia ruky, hra konkrétnym prstom, ďalej skupinou prstov, vznik prvých prstokladových návykov, hra staccato so zapojením pružného zápästia, odľahy – všetko so zameraním na aktívnu

- hudobnú predstavu a dopyčúvanie tónu
- hra jednoduchých slovno-rytmických cvičení, hádaniek, riekaniiek, vyčítaniiek, hry otázok a odpovedí prebúdzajúciich cit pre rytmus, smer melódie a farbu registra
  - hra piesní spočiatku deleným jednohlasom (obe ruky sledujú rovnaký zvukový cieľ, pozornosť žiaka sa tak môže plne sústreďiť na vedenie melódie), neskôr sa pridávajú piesne s jednoduchým sprievodom (napr. gajdošskej kvinty), prípadne hrané oboma rukami unisono
  - hra jednoduchých piesní podľa sluchu a ich transpozícií využívajúc celý terén klávesnice, text piesne pritom napomáha rozvoju citu pre správne frázovanie, spevnosti tónov, podporuje metroritmickú štruktúru a vystihuje charakter a náladu skladby
  - skladby sa hrajú znelým spevným tónom, ideálne v zvukovej škále *mf*
  - štvorročná hra s pedagógom pomáha žiakovi vštepiť si správne interpretačné návyky, zoznamuje žiaka so zložitejšou hudobnou rečou a pozitívne podporuje jeho metroritmické a harmonické vnímanie hudby
  - práca na hudobnom obraze skladby podporená jej častým predohrávaním pedagógom
  - rozvoj tvorivosti, fantázie, improvizácie a hudobnej pamäti
  - tonálna príprava ku hre stupníc – hra durových stupníc podľa sluchu jedným prstom portamento je dôležitá aj pre rozvoj tonálneho cítenia
  - rozvoj hudobného vedomia, neustála aktivizácia vnútorného sluchu žiaka, teda jeho hudobných sluchových predstáv a ich rozvoj, aktivizácia zvukovej tvorivej vôle žiaka
  - zoznamovanie sa s notovým písmom, s jednoduchými rytmickými a metrickými štruktúrami, elementárnymi hudobnými značkami
  - zavedenie hry z nôt predpokladá u žiaka dostatočne rozvinuté sluchové predstavy (smerovanie melódie, základné rytmické štruktúry, intenzita a dĺžka tónu, apod.), vyžaduje si úzke prepojenie vnútorného sluchu a zraku, konkrétne vytvorenie zrakovo – sluchovo - motorických asociácií (podľa schémy: *vidím – počujem – hrám*). Príliš včasné zavedenie hry z nôt môže viesť k mechanickej hre žiaka (podľa schémy: *vidím – vyhl'adám na klávesnici – hrám*)

Kompetencie:

- správne sedenie za nástrojom, zapojenie celého hracieho aparátu pri hre (participácia váhy ramena, správne postavená klenba ruky, pružnosť zápästia, pevnosť končekov prstov)
- hmatová orientácia na celom teréne klávesnice
- hra non legato, staccato, odťahov
- hra jednoduchých piesní deleným jednohlasom, (prípadne melódie s jednoduchým sprievodom jedného tónu alebo gajdošskej kvinty) a ich

transpozícií s dôrazom na ucelenosť frázy, znelosť, spevnosť a dopočúvanie tónov

- sluchové rozlíšenie sily, výšky, dĺžky a farby tónu, smerovania melódie, odlíšenie durového a molového tónorodu sluchom
- schopnosť hudobného vyjadrenia charakteru a nálady skladby, sluchové rozlíšenie tempa, dynamiky skladieb
- zvukový pedál
- hra durových stupníc podľa sluchu portamento jedným prstom
- chápanie základných rytmických a metrických štruktúr (celá, polová, štvrt'ová a osminová hodnota, dvojdobé, trojdobé metrum)
- poznať hudobnú abecedu a noty husľového aj basového kľúča v rozsahu f-g¹
- plynulá hra jednoduchých skladbičiek (aspoň 10-15) v zvolenom tempe

Výstup:

2 skladbičky v primeranom tempe (sólo alebo 4-ručne s pedagógom) predviesť verejne raz počas školského roka

Metodicko-didaktické poznámky:

Vo vyučovaní zohľadniť špecifiká detí daného veku, ako sú neposednosť, schopnosť len krátkodobej koncentrácie, hravosť, absencia abstraktného myslenia, tiež je nevyhnutné vychádzať aj z individuálnych daností dieťaťa. Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním. Postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam.

I. stupeň základného štúdia

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: prvý, prvej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

Poslanie a charakteristika predmetu:

V prvom ročníku sa snažíme o rozvíjanie prirodzenej túžby dieťaťa po poznávaní, so zameraním na komplexný vývoj dieťaťa, poslaním čoho je výchova ku kráse, emocionálnemu a esteticko-intelektuálnemu rastu osobnosti.

Ciele:

Nadviazať na už získané hudobné skúsenosti dieťaťa a obohatiť ich, rozvíjať jeho vnútorný sluch, aktivizovať hudobné sluchové predstavy. Zaujať a motivovať žiaka, pomáhať mu vytvoriť si pozitívny vzťah k hudbe.

Obsah:

- zdokonaľovanie základných interpretačných návykov
- cvičenia na uvoľňovanie hracieho aparátu, na nácvik elementárnej tónotvorby a rôznych druhov artikulácie
- naďalej sa venuje dostatočný priestor hre podľa sluchu a transpozíciám piesní
- pri práci na klavírnom tóne v rámci hry jednoduchých skladieb vyžadujeme zámerné a aktívne dopyčovanie tónu pri súčasnom pocite horizontálneho pohybu melódie, čo zabraňuje mechanickej hre a rozdrobenosti melodického celku
- základy hry podľa nôt na základe vytvárania zrakovo-sluchovo–motorických asociácií
- vhodným výberom jednoduchých prednesových skladbičiek dbáme na všestranný a postupný rozvoj interpretačných zručností žiaka, preberané skladby sú charakterovo, artikulačne, dynamicky, faktúrovo a tónorodovo rozmanité
- vychádzajúc z individuálnych fyziologických predpokladov dieťaťa pribúda hra legato, (najprv len na krátkych plochách najlepšie so striedaním rôznych druhov artikulácie v rámci jednej skladby) pri súčasnej aktivizácii sluchovej predstavy
- rozširovanie dynamických možností hry (vhodné je postaviť vedľa seba kontrasty), pričom hybnou silou ostáva prioritne hudobná sluchová predstava a nie značka v notách, vyhýbanie sa krajným dynamickým extrémom, pohyb v rámci *f*, *mf*, *mp* a *p*.
- snaha o osamostatnenie rúk vychádzajúca z diferencovaného počúvania melódie a jednoduchého sprievodu
- 4-ručná hra s pedagógom
- objavovanie elementárneho harmonického cítenia a prvkov improvizácie (hra piesní s vlastným sprievodom), intuitívne vycítenie harmonických funkcií *T* a *D*
- základy hry z listu s aktivizáciou vnútorného sluchu dieťaťa (vytváranie elementárnych zrakovo–sluchovo–motorických asociácií)
- vedenie k hre spamäti
- hra durových stupníc a akordov (trojzvukov) – podľa individuálnych fyziologických a sluchových predpokladov dieťaťa, dôležitá aj pre rozvoj tonálneho cítenia a správnych prstokladových návykov

Kompetencie:

- aplikovať základy správneho používania hracieho aparátu pri hre
- základná úderová gramotnosť – hra non legato, legato (krátke), staccato, portamento, tenuto
- ovládať základné pojmy hudobnej terminológie
- poznať noty v husľovom i basovom kľúči v rozsahu hraných skladieb, hodnoty nôt a pomlčiek
- dynamická škála hry v rozpätí *f, mf, mp, p*, vedomé používanie *dim., cresc.*
- rozlišovať časti jednoduchej dvojdielnej formy
- použitie zvukového pedálu
- správne používanie prstokladu, základy podkladu palca
- hra durových stupníc zvlášť, durového kvintakordu a jeho obratov (podľa individuálnych daností)
- elementárna hra z listu
- sluchová kontrola vlastnej hry

Výstup:

2 skladby rôzneho charakteru predviesť verejne každý polrok (v prípade neabsolvovania PŠ až v druhom polroku), hra spamäti.

Metodicko – didaktické postupy:

Vo vyučovaní voliť individuálny prístup, prihliadať na vek, zrelosť a individuálne dispozície dieťaťa, využiť jeho prirodzenú hravosť a kreativitu, prepájať činnosti a často ich striedať. Dbať na pestrosť, vhodnosť, primeranosť a premyslenosť výberu notového materiálu z rôznych klavírnych škôl. Všetky interpretačné problémy riešiť prioritne prostredníctvom hudobnej sluchovej predstavy aktivizáciou vnútorného sluchu žiaka.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: druhý, prvej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

Poslanie a charakteristika predmetu:

Tvorivým prístupom učiteľa motivovať žiaka k postupnému objavovaniu sveta hudby, obohacovaniu a aktivizácii jeho hudobných sluchových predstáv, rozvoju elementárnych inštrumentálnych návykov.

Ciele:

Upevniť a ďalej rozvinúť interpretačné zručnosti žiaka, vštepiť mu správne návyky koordinácie pri hre, naučiť ho chápať súvislosti medzi charakterom a náladou skladbičky a jednotlivými zložkami klavírnej interpretácie. Vštepiť žiakovi spôsoby kvalitnej a efektívnej domácej prípravy.

Obsah:

- práca na krátkych prednesových skladbičkách rôzneho charakteru, štýlu a faktúry
- práca na tvorbe tónu, kantiléne stále dlhších melodických úsekov
- v jednoduchých polyfónnych skladbičkách dbať o stále väčšie sluchové vnímanie nezávislosti hlasov, ktoré je impulzom pre pocitové osamostatnenie rúk. Vhodným repertoárom pre rozvoj tejto zručnosti sú skladby alebo cvičenia s kontrastnou artikuláciou a dynamikou v oboch rukách. V skladbách homofónnej faktúry sa snažíme docieľiť väčšiu dynamickú odlišnosť medzi hlavnou melódiou a sprievodom.
- krátke skladbičky etudového charakteru zamerané na riešenie rôznych technických problémov
- súčasný pedál, základy používania synkopického pedálu
- jednoduché melodické ozdoby
- analýza jednoduchej piesňovej formy a jej častí
- hra stupníc a akordov slúži na utvrdenie prstokladových návykov, pohotovosti prstov, zväčšovanie rozpätia ruky či nácvik rôznych druhov artikulácie, nesmie však sklznúť do mechanickej roviny, ale vyžaduje si neustálu sluchovú kontrolu žiaka
- rozvoj hudobnej pamäti, dôraz na aktívne zapamätávanie si logických celkov
- nabádanie k samostatnej domácej príprave
- 4-ručná hra s pedagógom, hra z listu, rozvoj improvizácie a harmonického cítenia
- všetky interpretačné problémy sa riešia primárne stimulovaním vnútorného sluchu, rozvíjajú sa tak hudobné sluchové predstavy žiaka a súčasne sa tým predchádza mechanickej hre

Kompetencie:

- správne zapájanie hracieho aparátu pri hre, postupné zväčšovanie rozpätia a flexibility ruky, podklady palca
- nastudovanie dostatočného množstva prednesových skladieb primeranej náročnosti a rozsahu, krátkych skladieb etudového charakteru
- zvládnutie hry durových stupníc spolu cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v miernom tempe, podľa vospelosti žiaka aj jednoduchých

- molových zvlášť (a,e,h,d,g), kvintakord a jeho obraty
- schopnosť viesť kantilénu na dlhšej ploche a frázovania dlhších úsekov
  - rozumieť a v praxi využiť zložitejšie rytmické štruktúry (synkopa, triola, bodkovaný rytmus, šestnástinové noty) a metrum (3/8, 6/8)
  - v hre uplatňujú stále väčšiu dynamickú pestrosť
  - vnímajú rozdielnosť faktúr, zvládajú nezávislosť vedenia hlasov v jednoduchých polyfónnych skladbách, vedia dynamicky odlíšiť hlavný a sprievodný hlas v homofónii.
  - aktívne používanie súčasného pedálu, základy hry synkopického pedálu, schopnosť sluchovej kontroly pedalizácie
  - plynulé čítanie nôt v basovom aj husľovom kľúči
  - hra jednoduchých piesní podľa sluchu a ich transpozícia

Výstup:

2 skladbičky primeranej obtiažnosti rôzneho charakteru prezentovať verejne raz za polrok, hra spamäti.

Metodicko-didaktické postupy

V tomto ročníku je dôležité zaradiť do vyučovania čo najväčšie množstvo rôznorodých skladbičiek, aby sa dieťa stretlo s čo najrozmanitejšími hudobnými obrazmi na malej ploche, naučilo sa hrou vyjadriť rôzne charaktery, nálady, rozpoznať odlišné faktúry, rytmy, metrá a pod. Pedagóg vstúpuje žiakovi zmysel pre cieľavedomosť, sústredenosť, trpezlivosť a dôslednosť pri práci, poukazuje na ich vplyv na kvalitu práce, postupne ho vedie k samostatnej efektívnej domácej príprave. Vo vyučovaní neustále rozvíjame hudobné sluchové predstavy žiaka tým, že pri riešení interpretačných problémov aktivujeme jeho vnútorný sluch.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: tretí, prvej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

Štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra

Poslanie a charakter predmetu:

Podnecovať hudobnú vnímavosť a obohacovať hudobno-sluchovú predstavivosť. Rešpektovať a rozvíjať individuálne schopnosti žiaka.

Ciele:

Hlavnými cieľmi vyučovania klavírnej hry v treťom ročníku je formovať hudobný vkus žiaka, priblížiť mu estetiku a interpretačné špecifiká skladieb jednotlivých epoch, pomôcť mu dosiahnuť istú úroveň štýlovosti hry primerane jeho veku a zrelosti. Rozvíjať hudobnú inteligenciu žiaka, viesť ho k postupnej samostatnosti hudobného myslenia a schopnosti sluchovej sebakontroly.

Obsah:

- práca na skladbách rozličných charakterov, nálad, štýlov, tempa a faktúr
- snaha o vedomé rozlišovanie homofónnej a polyfónnej faktúry, aktívne vnímanie hlavného a sprievodného hlasu, ich dynamického a artikulačného odlišenia, snaha o stále väčšiu nezávislosť rúk
- práca na kantiléne (v pravej aj ľavej ruke) na stále dlhších úsekoch, budovanie správnych pohybových návykov iniciovaných sluchovou predstavou
- spoznávanie estetických ideálov jednotlivých štýlových období, ich hudobnej reči, budovanie estetického vkusu
- utvrdzovanie a obohacovanie sluchovo-pohybových asociácií tónotvorby, jasnosť, zrozumiteľnosť a dôslednosť artikulácie, frázovanie dlhších melodických útvarov
- premyslený výber etud rôzneho technického zamerania - techniky skokov, akordickej hry, pasážovej techniky, melodických ozdôb, podkladania, nadkladania prstov, dvojhmato, apod.
- neustále zdokonaľovanie sluchovo-pohybovej koordinácie pri pedalizácii, ktorá je výsledkom jasného zvukového cieľa žiaka, výchova ku vkusu a štýlovosti
- práca na tektonike, formovom rozbere skladby
- hra z listu jednoduchších skladieb zameraná na pohotovosť čítania textu po väčších celkoch a rozvoj hudobnej intuície
- rozvíjanie harmonického cítenia, improvizácie
- výchova k aktívnemu zapamätávaniu si pri štúdiu hry spamäti

Kompetencie:

- rozlišovať charakter skladieb podľa obsahu, nálady, tempa, faktúry a štýlového obdobia
- schopnosť odlíšiť dôležitosť hlasov vo faktúre, dostatočná nezávislosť rúk prejavujúca sa v ich dynamicky a artikulačne odlišnom znení
- rozlišovanie kantilény v pravej aj ľavej ruke, samostatná práca s ňou
- interpretácia skladieb rôznych štýlových období v primeranom tempe a naspamäť
- naštudovanie niekoľkých etud primeranej náročnosti a technickej problematiky
- hra durových aj molových stupníc v primeranom tempe (aj v kombinovanom pohybe podľa individuálnych schopností), akordov, ich obrátov a rozkladov

- plynulá hra z listu skladieb nižšej obtiažnosti
- aktívne a uvedoméle používanie pedálu (súčasného aj synkopického), schopnosť jeho sluchovej kontroly a korekcie
- sluchovo rozpoznať základné harmonické funkcie, aktívne vedieť použiť T a D
- schopnosť samostatnej prípravy na hodiny a samostatného nácviku skladbičky nižšej technickej úrovne

Výstup:

Raz za polrok verejne predviesť 2 skladby (prípadne 1 rozsiahlejšiu) rôzneho charakteru a štýlu, v primeranom tempe a naspamäť.

Metodicko – didaktické poznámky:

Pri vyučovaní voliť vždy individuálny prístup, rešpektovať žiakovu jedinečnosť, snažiť sa objavovať a rozvíjať jeho pozitívne vlastnosti a vlohy a naopak, postupne eliminovať tie negatívne. Stále viac zapájať žiakovu logiku vo vyučovaní, vysvetľovať súvislosti a rozvíjať jeho hudobnú inteligenciu. Interpretačné problémy riešiť najskôr aktivizáciou hudobno-sluchových predstáv, vyžadovať od žiaka aktívnu sluchovú sebakontrolu. Vhodným výberom kvalitnej literatúry pozitívne vplývať na formovanie estetického cítenia a vkusu žiaka.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: štvrtý, prvej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát do týždňa)

Štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra

Poslanie a charakteristika predmetu:

Popri neustálom rozvíjaní hudobných sluchových predstáv a zdokonaľovaní pianistických zručností žiaka je hlavným poslaním v tomto ročníku priviesť žiaka k úspešnému absolvovaniu 1. časti prvého stupňa základného štúdia a udržať jeho záujem pokračovať v ďalšom štúdiu.

Ciele:

Dosiahnuť u žiaka patričnú úroveň štýlovosti hry, dostatočnú samostatnosť pri nácviku skladby a schopnosť analýzy vlastnej či cudzej interpretácie. Vhodným výberom kvalitného repertoáru rešpektujúcim individuálne schopnosti žiaka, ale aj primeranosť úrovne daného ročníka nasmerovať žiaka k úspešnému zvládnutiu

záverečnej skúšky. Udržať jeho nadšenie a záujem o hudbu a súčasne v ňom podporiť chuť neustále napredovať a prekonávať samého seba. Formovať estetické cítenie žiaka.

Obsah:

- zdokonaľovanie hry durových aj molových stupníc, akordov (aj 4-zvukov podľa dispozícií žiaka), postupné zväčšovanie rozpätia ruky. Uplatňujeme pri nej rôznorodosť a kreativitu (nácvik rôznej artikulácie a druhov techník, stimulovaním hudobných sluchových predstáv a sluchovou kontrolou predchádzame ich mechanickej hre)
- štúdium stále rozsiahlejších etud rozličného technického zamerania v rýchlejších tempách
- výber skladieb všetkých štýlových epoch, práca na štýlovo špecifických problémoch interpretácie, výchova k štýlovosti
- štúdium skladieb stále väčšieho rozsahu, technickej náročnosti, formovej rôznorodosti, pestrej artikulácie, bohatej dynamickej škály, zväčšujúcej sa rytmickej náročnosti a celkovo náročnejšej klavírnej faktúry
- spoznávanie dlhších foriem, štruktúra a analýza jej jednotlivých častí (malá sonátová forma), práca na ich celkovej výstavbe, harmonickom pôdoryse
- aktívne využívanie pedálu, ktoré je výsledkom jasného hudobno-sluchového zámeru, jeho sluchová kontrola,
- práca na jednoduchej imitačnej polyfónii, nezávislosti vedenia hlasov, melodických ozdobách, približovanie estetiky štýlu
- hra z listu, rozvoj improvizácie, prehlbovanie harmonického cítenia, harmonická kadencia – jej sluchová aj teoretická identifikácia v hudobnom texte
- dôraz na prstokladovú disciplínu, artikulačnú a dynamickú jednoznačnosť
- spoločná práca na vytváraní hudobného obrazu, začiatky formovania interpretačného názoru žiaka
- rozvíjanie hudobnej pamäte žiaka, aktívne zapamätávanie si hudobných plôch vyžaduje syntézu sensorických (hmatovej, sluchovej, zrakovej) a vyšších zložiek vnímania (symbolickej, logickej a emocionálnej)
- výchova k samostatnosti myslenia pri nácviku skladieb
- prehlbovanie dynamickej, rytmickej, artikulačnej nezávislosti rúk

Kompetencie:

- zvládnutie plynulej hry durových aj molových stupníc v kombinovanom pohybe cez dve oktávy v primeranom tempe, hru 4-zvukov (podľa individuálnych dispozícií), ich obratov a rozkladov
- naštudovanie niekoľkých etud rôzneho technického zamerania v primeranom tempe

- hra skladieb všetkých epoch, schopnosť rozlíšiť ich štýl, faktúru, formu, rozlíšiť hudobné frázy a správne s nimi pracovať
- zvládnutie hry náročnejších metro - rytmických štruktúr, zložitejších melodických ozdôb, hry v rýchlejších tempách
- rytmická, artikulačná a dynamická nezávislosť rúk
- pedalizácia sa stáva plnohodnotnou súčasťou interpretácie, využitie súčasného aj synkopického pedálu
- prejavenie dostatočnej samostatnosti pri štúdiu skladieb, spoluúčasti na vytváraní hudobného obrazu diel
- znalosť základných harmonických funkcií, schopnosť správne si vytvoriť jednoduchý sprievod k ľudovým piesňam
- dostatočná schopnosť súčasného vnímania detailov a celku pri interpretácii skladby
- schopnosť samostatného naštudovania ľahšej skladby

Výstup:

Minimálne 2-krát v školskom roku predviesť verejne skladbu (skladby) primeranej technickej a obsahovej obtiažnosti, hra spamäti.

Metodicko – didaktické postupy:

Podporou aktívnej a pasívnej účasti na koncertoch, počúvaním, porovnávaním a diskusiou o rozličných nahrávkach uznávaných klaviristov sa pedagóg snaží motivovať žiaka k hľadaniu vlastnej interpretačnej cesty, postupne ho viesť k samostatnému hudobnému uvažovaniu, k vlastnému interpretačnému názoru. Pri výchove k štýlovosti interpretácie je nevyhnutný vhodný výber kvalitných skladieb rôznych historických období. Pri práci na odhaľovaní interpretačných špecifik jednotlivých historických epoch (konkrétne starej hudby) je učiteľovi k dispozícii aj spinet.

Obsah záverečnej skúšky:

2 skladby rôzneho charakteru primeranej náročnosti spamäti.

Profil absolventa

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia – primárneho umeleckého vzdelávania ISCED 1B (podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre ZUŠ):

- ✓ získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti

- ✓ rozlišuje charakter skladieb podľa obsahu, nálady, tempa a štýlového obdobia
- ✓ dokáže dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre klavírnych skladieb
- ✓ rozpoznáva hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti
- ✓ zvládne interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu
- ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov, počas štúdia si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania
- ✓ úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: prvý, druhej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra alebo komorná hra alebo sprievod

Poslanie a charakteristika predmetu:

Výberom kvalitnej klavírnej literatúry formovať estetické cítenie žiaka. Tvorivým prístupom pedagóga prispieť k harmonickému rozvoju jeho umeleckej osobnosti.

Ciele:

Nastávajúci prudký fyzický, psychický a emocionálny rast dieťaťa využiť v prospech jeho rýchlejšieho umeleckého rastu, rozvoja technických zručností opierajúcich sa o čoraz bohatšie a jasnejšie hudobné sluchové predstavy. Udržať záujem a nadšenie pre klavírnu hru tvorivým prístupom vo vyučovaní, vhodným výberom hodnotnej klavírnej literatúry, podporou spoločného muzicírovania v rámci štvorročnej, komornej hry či klavírneho sprievodu.

Obsah:

- väčší priestor venovaný hre stupníc dur a mol - pomáhajú žiakovi zdokonaľovať brilantnosť prstov, prehlbujú správne prstokladové návyky a môžu slúžiť aj k nácviku rôznej interpretačnej problematiky (artikulačnej, rytmickej, dynamickej, atď), neustála aktivizácia sluchovej sféry
- v súvislosti s narastajúcou rukou snaha zväčšovať jej rozpätie aj stále náročnejšími rozkladmi a akordmi
- zadávanie náročnejších polyfonických skladieb (imitačná polyfónia), zaoberanie sa štýlovosťou hry, zložitejšími melodickými ozdobami, formovým

rozborom, viachlasom v rámci jednej ruky (výchova k správnym sluchovo – hmatovým návykom, ktoré vedú k plastickému zneniu)

- štúdium náročnejších klasicistických skladieb sonátovej formy – práca na tektonike, analýze formy, väčšej rytmickej pregnantnosti a artikulačnej jasnosti
- rozsahom väčšie romantické skladby poskytujú priestor pre zdokonaľovanie tónotvorby, techniky pedalizácie, obohacovania dynamickej škály a riešenie náročnejších rytmických útvarov (napr. 2:3, drobnejšie rytmické hodnoty, atď)
- zaradovanie skladieb všetkých štýlových epoch, prebúdzanie záujmu žiaka o prácu na skladbách súčasnej hudby
- zdokonaľovanie hudobnej pamäte
- dostatok priestoru venovať hre z listu, 4-ručnej či komornej hre, prípadne klavírnemu sprievodu

Kompetencie:

- plynulá hra durových, molových v kombinovanom pohybe, veľký rozklad tonický, postaviť zm.7, D7
- zvládne náročnejšie polyfonické skladby, rozumie faktúre, nezávisle vedie hlasy, pozná symboly a dokáže interpretovať náročnejšie melodické ozdoby, poradí si s krátkym úsekom dvojhlasu v rámci jednej ruky
- štýlovo správne, rytmicky presne a artikulačne jasne zahrá skladbu v klasickej sonátovej forme, dokáže rozlíšiť jej jednotlivé diely a základný harmonický pôdorys
- preukáže rozvinutejšie a živšie hudobné sluchové predstavy, ktoré sa prejavia v používaní väčšej dynamickej škály, bohatšej zvukovej farebnosti a tónotvorby pri hre, dokonalejšou technikou pedalizácie
- preukáže rozvinutejšiu hudobnú pamäť
- prejavuje stále väčší osobný podiel na vytváraní hudobných obrazov pri štúdiu skladieb, samostatnosť v myslení a pri nácviku skladieb
- hrá plynule z listu jednoduchšie skladby
- dokáže hrať v komornom zoskupení ako sólista alebo spoluhráč

Výstupy:

Účasť na triednych, interných a verejných vystúpeniach minimálne 2-krát ročne (raz za polrok). Hra spamäti.

Metodicko-didaktické postupy:

Obdobie začiatku dospievania detí nesie so sebou potenciálne riziko straty záujmu dieťaťa o klavírnú hru a hudbu všeobecne, alebo naopak – môže viesť k jeho zvýšenému záujmu k umeniu ako nástroja na sebarealizáciu, prezentáciu vlastných myšlienok, názorov či prebúdzaniu emocionálneho prežívania mladého človeka. Prístup pedagóga, jeho pedagogická empatia a intuícia v tomto smere zohráva

dôležitú úlohu. Žiak už dospel k určitej samostatnosti pri prvotnom nácviku skladieb, učiteľ je mu však stále ešte sprievodcom, ktorý jeho kroky kontroluje, aby v klavírnom štúdiu napredoval správnym smerom.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: **druhý, druhej časti I. stupňa základného štúdia**

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra alebo komorná hra alebo sprievod

Poslanie a charakteristika predmetu:

Kultivovať interpretačný prejav žiaka na stále rozsiahlejších skladbách. Pozitívne vplývať na harmonický vývoj jeho osobnosti.

Ciele:

Vo vyučovaní sa zamerať na rozsiahlejšie, technicky aj výrazovo náročnejšie skladby, ktoré však korešpondujú s hudobnou a technickou vyspelosťou žiaka. Motivovať k častejšej pasívnej aj aktívnej účasti na koncertoch.

Obsah:

- kultivovať interpretačný prejav žiaka, zamerať sa na jeho hudobnú sluchovú predstavu, (ktorá by mala byť už bohatšia a zreteľnejšia) a prostredníctvom jeho zvukovej tvorivej vôle dbať na jej precíznu realizáciu
- výberom vhodných etud zameraných na zdokonaľovanie rôznych technických zručností žiaka (oktávová, pasážová, akordická technika, chromatika, glissandá, väčšie skoky, polyrytmika, polymetrika, plasticnosť znenia) dokážeme efektívne zužitkovať pri štúdiu technicky a výrazovo stále náročnejších diel
- zaoberať sa štýlovosťou, diskutovať o nej so žiakom, zamerať sa na rozsiahlejšie a technicky náročnejšie skladby 19. a 20. storočia
- spoznávať nuansy pedalizácie, ako je napríklad neúplný pedál, pedál u.c.
- prebúdzat' záujem o skladby súčasnej hudby, približovať problematiku jej notového zápisu a realizácie, formovať umelecký vkus žiaka
- naďalej sa venovať hre stupníc a akordov
- venovať dostatočný priestor hre z listu
- rozvoj harmonického cítenia pri práci s akordickými značkami v texte skombinovať s rozvojom improvizácie a vlastnej kompozície

Kompetencie:

- plynulá hra stupníc, akordov a rozkladov, D7, zm.7
- dostatočne kultivovaný interpretačný prejav pri hre skladieb rôznych štýlových období
- technické aj výrazové zvládnutie stále náročnejších skladieb a etud, prejavenie dostatočnej samostatnosti pri ich nácviku
- rozoznanie a pochopenie štýlu a interpretačných špecifik náročnejších skladieb 19. storočia, interpretačné zvládnutie náročnejšej romantickej faktúry, štýlové nuansy tónotvorby a pedalizácie, polyrytmické úseky
- spoznať niektoré kompozičné techniky a interpretačné špecifiká skladieb 20. a 21. storočia
- schopnosť tvorby harmonického sprievodu k melódii na základe jednoduchších akordických značiek v texte
- schopnosť analýzy vlastnej aj cudzej interpretácie
- plynulá hra z listu jednoduchších skladieb

Výstup:

Triedne, interné a verejné vystúpenie žiaka na koncerte 2-krát v školskom roku podľa individuálnych schopností žiaka.

Metodicko-didaktické poznámky:

Pre dosiahnutie určitého cieľa je vždy potrebná motivácia. V tomto roku štúdia sa kladie dôraz na interpretáciu náročnejších diel. Učiteľ a žiak neustále kooperujú na vytváraní hudobného obrazu, pričom pedagóg za istých priaznivých okolností ponecháva určitú mieru zodpovednosti na žiakovi, ktorý už nadobudol hudobný vkus a vlastný interpretačný názor.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: tretí, druhej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra alebo komorná hra alebo sprievod

Poslanie a charakteristika predmetu:

Viac ako v predošlých rokoch podnecovať a aktivizovať záujem žiaka o hudbu

návštevami koncertov, počúvaním nahrávok hudby s vynikajúcimi interpretmi, diskusiou o klavírnej interpretácii a o súčasnom hudobnom dianí, čítaním hudobnej literatúry a aktívnym účinkovaním na školských a mimoškolských vystúpeniach.

Ciele:

Zdokonaľiť inštrumentálne návyky v hudobno-výrazovom kontexte skladby. Orientovať žiaka na vnímanie, pochopenie a interpretovanie väčších cyklických foriem.

Obsah:

- zdokonaľovať hru stupníc a akordov s dôrazom na precíznosť, presnosť, rýchle tempá, naučiť žiaka pochopiť súvislosti medzi rôznymi formami ich nácviku a zdokonaľovaním rôznych pianistických zručností (polyrytmika, neúplný pedál, nezávislosť rúk, atď), nabádať ho k neustálej sluchovej kontrole a tvorivému prístupu
- práca na uvedomelom zdokonaľovaní technických zručností na etudách
- spoznávanie väčších cyklických foriem, problematika formových, tempových a charakterových kontrastov vrámci cyklu, aplikácia poznatkov z hudobnej náuky, zaradenie viacdielných skladieb do vyučovania
- štúdium skladieb rôznych štýlov, poukazovať na interpretačné špecifiká jednotlivých štýlov, podporovať žiaka k aktívnej diskusii o svojej alebo cudzej interpretácii
- zaradiť do vyučovania náročnejšie skladby imitačnej polyfónie, (invencie, fúgy) zaoberať sa ich formou, atribútmi štýlu, problematika barokovej ornamentácie, pri interpretácii aplikovať poznatky z hudobnej náuky, približovať žiakovi ich štúdium z rôznych edícií a urtextov, pomáhať mu vytvoriť si čo najautentickejší hudobný obraz skladby starej hudby
- rozširovať repertoár skladieb 20. storočia a súčasnej hudby, pomáhať žiakovi formovať vkus, približovať kompozičné techniky a notový zápis novej hudby
- práca na tónotvorbe, nuansoch vedenia kantilény a techniky pedalizácie (čiastkový pedál)
- tvorba sprievodu podľa akordických značiek, rozvoj improvizácie, harmonického cítenia, základy tvorby harmonickej kadencie
- venovať dostatočnú pozornosť hre z listu
- povzbudzovať žiakov k hudobnej spolupráci vrámci komornej hry, 4-ručiek alebo klavírneho sprievodu k iným nástrojom

Kompetencie:

- plynulá hra stupníc, akordov a rozkladov v rýchlych tempách, schopnosť flexibilne ich využiť pri nácviku rôznych technických problémoch, samostatná sluchová kontrola

- preukázanie dostatočnej samostatnosti pri nácviku náročnejších skladieb a etud, schopnosť uvedomelého zdokonaľovania technických zručností
- schopnosť diskutovať o vlastnej alebo cudzej interpretácii
- chápanie základných interpretačných špecifik jednotlivých štýlov, vedomá a aktívna aplikácia poznatkov v interpretácii
- pochopenie problematiky cyklických foriem, princípu tempových, formových a charakterových kontrastov pri viacdielnych skladbách
- aktívne využitie poznatkov o harmonických funkciách, základy tvorby harmonickej kadencie, schopnosť vytvárať sprievod k akordickým značkám v texte
- schopnosť plynulej hry z listu jednoduchších skladieb
- aktívne využívanie jemných odtieňov pedalizácie vrátane čiastkového a ľavého pedálu
- preukázanie primeranej úrovne samostatnosti pri nácviku skladieb

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Pedagóg vedie žiaka k dôslednosti a racionalite pri domácom nácviku skladieb, pochopeniu súvislosti medzi efektívnym, premysleným cvičením a rýchlosťou nácviku notového materiálu. Žiak aktívne spolupracuje na výstavbe vlastného pianistického repertoáru. Keďže žiak už nadobudol hudobný vkus a dosiahol určitý stupeň technickej a hudobnej vyspelosti, pedagóg sa mu snaží vytvárať priestor pre realizáciu jeho interpretačného názoru.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: štvrtý, druhej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra alebo komorná hra alebo sprievod

Poslanie a charakteristika predmetu:

Priviesť žiaka k úspešnému absolventskému výkonu, ktorý by odzrkadľoval interpretačné zručnosti žiaka nadobudnuté počas celého štúdia a jedinečnosť jeho hudobnej osobnosti. Pokúsiť sa uchovať jeho nadšenie pre hudbu a vytvoriť základ pre jeho ďalšie štúdium na ZUŠ, prípadne domáce samoštúdium a chuť k celoživotnému vzdelávaniu.

Ciele:

Naštudovať so žiakom komplexný repertoár a docieľiť jeho sústredenú plynulú hru skladieb väčšieho rozsahu a väčšej technickej a výrazovej náročnosti. Dospieť ku vyrovnanému kultivovanému interpretačnému prejavu žiaka, v ktorom sa snúbi zvládnutie primeranej technickej náročnosti s obsahovým pochopením diela. Podporovať aktívnu účasť na školských a mimoškolských podujatiach.

Obsah:

- práca na dramaturgicky vhodnom komplexnom repertoári, zahŕňajúcom skladby všetkých štýlových epoch, na ktorom môže žiak rozvíjať a kultivovať svoj interpretačný prejav
- na výbere skladieb spolupracuje učiteľ so žiakom, zohľadňujúc vkus, technickú a hudobno-intelektuálnu úroveň žiaka a prednosti jeho interpretačného prejavu
- vo vyučovaní diskutovať so žiakom o interpretácii, spoločnom vytváraní hudobného obrazu diela, nabádať ho k samostatnosti myslenia a podporovať jeho vlastné návrhy riešenia konkrétnych technicko-výrazových problémov
- k pozitívnemu rozvoju pianistických zručností prispieť aj vhodným a premysleným výberom klavírných etud
- zdokonaľovať hru stupníc, rozkladov a akordov
- pri práci na štýlovosti vyžadovať od žiaka praktické aplikovanie komplexných vedomostí z hudobnej náuky
- vyučovanie smeruje k tvorivej interpretácii žiaka vychádzajúca z jedinečnosti osobnosti žiaka a hudobného obrazu skladby
- zdokonaľovanie hudobnej pamäte vedomým zapamätávaním, intenzívny rozvoj dlhodobejšej koncentrácie pri dlhších koncertných výkonoch
- zdokonaľovanie pohotovosti hry z listu, prehľbovanie a utvrdzovanie správnych zrakovo-sluchovo-motorických návykov pri čítaní neznámeho textu, rozvíjanie hudobnej intuície
- rozvíjanie improvizácie a schopnosti vlastnej kompozície tvorbou sprievodov k melódiám podľa akordických značiek
- obohacovanie hudobných skúseností prostredníctvom spoločného muzicírovania pri 4-ručnej a komornej hre, prípadne klavírnom sprievode

Kompetencie:

- dostatočná samostatnosť pri naštudovaní repertoáru, dôraz na racionalitu pri domácej príprave
- uvedomelá, štýlová a historicky poučená interpretácia skladieb rôznych hudobných epoch
- interpretačný prejav žiaka oplýva bohatou paletou tónotvorby, využitím dynamickej škály zvukových možností nástroja, zvládnutím dostatočne

rýchlych temp, metrorytmickej pulzácie, precíznosťou realizácie jednotlivých hudobných zámernov pri súčasnom vnímaní celistvosti hudobného toku, s využitím dostupných pedalizačných nuans

- prejav schopnosti flexibilného prispôsobenia sa podmienkam hry na inom nástroji, prípadne inej akustike priestoru, ktoré vychádza z neustálej sluchovej kontroly žiaka pri hre
- sústredená plynulá hra skladieb väčšieho rozsahu naspamäť
- plynulá hra stupníc dur a mol v kombinovanom pohybe, rozkladov a akordov
- plynulá hra z listu skladieb jednoduchšej úrovne
- schopnosť tvorby harmonického sprievodu a sprievodu podľa akordických značiek, harmonická kadencia
- navrhujú vlastné riešenia interpretačných problémov
- systematizujú komplexné vedomosti z hudobnej nauky a prakticky ich využívajú vo svojej hre

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Pedagóg a žiak úzko spolupracujú na vhodnom výbere absolvenského repertoáru, ktorý by mal čo najviac odzrkadľovať interpretačné prednosti žiaka, korešpondovať s úrovňou jeho technických zručností, hudobných vedomostí, ale aj umeleckou úrovňou jeho prejavu. Učiteľ povzbudzuje žiaka k trpezlivosti, dôslednosti a cieľavedomosti domácej prípravy, podporuje ho v návrhoch jeho vlastných riešení čiastkových interpretačných problémov, je mu sprievodcom vo vytváraní hudobného obrazu diela. Pomáha formovať jeho umeleckú osobnosť a motivuje ho k ďalšiemu hudobnému štúdiu.

Obsah záverečnej skúšky:

Absolventská skúška pozostáva z technickej a prednesovej časti:

Technická časť – stupnica alebo etuda (nahratá vopred na OneDrive)

Prednesová časť – 2 skladby rozličného charakteru a obdobia primeranej náročnosti, z toho 1 skladba z obdobia baroka alebo klasicizmu, hra spamäti. (naživo)

Profil absolventa:

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia – nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania ISCED 2 B (podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy):

- ✓ má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom zameraní

- ✓ interpretuje zložitejšie polyfónne skladby, interpretuje skladby rôznych období, štýlov a žánrov
- ✓ systematizuje komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v hre na klavíri
- ✓ venuje pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretáčného prejavu
- ✓ venuje pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro-rytmického cítenia
- ✓ získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí
- ✓ je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách
- ✓ rozpoznáva druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- ✓ rešpektuje vkus iných ľudí primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám
- ✓ je schopný využívať nadobudnuté teoretické i praktické poznatky a dokáže ich uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať a je schopný primerane reagovať na nové trendy
- ✓ úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiak dosiahne v druhej časti nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa

II. stupeň základného štúdia a Štúdium pre dospelých (ŠPD)

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 1. ročník **II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých**

Učebný plán: 20

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Po ukončení 4.ročníka druhej časti I. stupňa môžu žiaci pokračovať v štúdiu na II.

stupni. Žiaci sa ďalej zdokonaľujú v technických zručnostiach a umeleckom prejave. Naberajú hudobné skúsenosti aj z pozície spoluhráča prostredníctvom 4-ručnej, komornej hry, sprievodu, hry v orchestri či hry v súbore.

Ciele:

Viac ako v predošlých rokoch podnecovať žiaka ku hre v komorných zoskupeniach a klavírnych sprievodoch. Rozširovať repertoár o závažnejšie hudobné diela a aktívne aplikovať do interpretácie aj vedomosti získané z hudobnej teórie a dejín hudby. Častejšie sa aktívne aj pasívne zúčastňovať koncertov, počúvať veľa kvalitných nahrávok a postupne rozvíjať schopnosť diskutovať o klavírnej interpretácii z rôznych hľadísk.

Obsah:

- práca na technicky aj obsahovo náročnejších skladbách rôznych štýlov, ich rozbor nasmerovať k vyváženému emocionálnemu aj racionálnemu prístupu.
- zdokonaľovanie interpretačných zručností prostredníctvom stupníc, akordov, technických i koncertných etud, ktoré si už žiak dokáže vybrať sám na základe potreby zdokonalenia konkrétnej technickej problematiky
- viesť žiaka k čo najväčšej miere samostatnosti pri počiatocnom nácviku skladby a následne k diskusii o konkrétnych interpretačných problémoch, rôznych spôsoboch ich riešenia, čo pomáha viesť žiaka k premyslenej a uvedomelej hre
- prehlbovanie štýlovosti hry
- práca na zdokonaľovaní tónotvorby
- rozvíjanie hudobnej pamäte
- zdokonaľovanie pohotovosti pri hre z listu
- aktívna participácia na kolektívnom muzicírovaní
- rozvoj improvizácie, základov kompozície, hra podľa akordických značiek a tvorba jednoduchých aranžmánov

Kompetencie:

- analyzujú študované skladby z rôznych hľadísk
- preukážu samostatný prístup k nácviku skladby
- uvedomelo a štýlovo interpretujú a verejne prezentujú náročnejšie diela a dokážu svoj výkon aj zhodnotiť
- interpretujú technické i koncertné etudy
- vytvoria k melódii jednoduchý harmonický sprievod alebo podľa akordických značiek v texte
- preukážu dostatočnú pohotovosť pri hre z listu
- aplikujú návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach, prípadne korepetícii

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne sólo aj v rámci komorného zoskupenia.

Metodicko-didaktické postupy:

Vo vyučovaní sa kladie dôraz na interpretáciu stále náročnejších diel. Žiak už nadobudol dostatočné zručnosti a návyky z predchádzajúceho štúdia, takže je schopný prvotného samoštúdia vybranej skladby. Vo vyučovaní treba venovať viac priestoru diskusii, porovnávaniu rôznych možností riešenia konkrétnych interpretačných problémov. Pedagóg nabáda žiaka k návrhom jeho vlastných riešení.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 2. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

Učebný plán: 20

Počet hodín (týždenne): 1,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Budovanie komplexného osobného repertoáru študenta, vytváranie návykov tvorivej interpretácie skladieb.

Ciele:

Nadalej rozširovať repertoár o závažnejšie hudobné diela, analyzovať ich z rôznych hľadísk vyváženým racionálnym a emocionálnym prístupom. Pokračovať v nadobúdaní hudobných skúseností v komornej hre či klavírnom sprievode.

Obsah:

- práca na technicky aj obsahovo stále náročnejších skladbách, štylovosti ich interpretácie, rozbere hudobných foriem, dôraz na precíznosť využitia hudobno-výrazových prostriedkov klavírnej interpretácie
- obohacovanie farebnosti tónu, rozširovanie dynamickej škály hry, práca na jemných nuansách pedalizácie (čiastkový pedál, u.c. pedál, vibrato pedál)
- zdokonaľovať zložitejšiu pasážovú techniku hrou paralelných stupníc a rozšírených akordov v rôznych rytmických obmenách

- cieľavedomé zdokonaľovanie technických zručností ako: pasážovej brilantnej techniky, dvojhmatovej, chromatickej, oktávovej, glissandovej, repetičnej, arpeggiovej, plasticity viachlasného znenia či techniky pedalizácie
- vytvárať návyky tvorivej interpretácie skladieb
- venovať priestor hre z listu, využiť možnosti spoločného muzicírovania
- diskusia a analýza počutej klavírnej interpretácie, schopnosť verbálneho zhodnotenia vlastnej interpretácie
- zdokonaľovať návyky improvizácie, venovať sa jednoduchej harmonizácii a tvorbe jednoduchých aranžmánov piesní

Kompetencie:

- hrá technicky aj obsahovo stále náročnejšie skladby, dosahuje pri tom stále väčšiu úroveň štýlovosti hry
- v jednotlivých zložkách klavírnej interpretácie prejavuje precíznosť, dôslednosť, cieľavedomosť a cit pre estetiku štýlu
- dokáže sám cielene pracovať na zdokonaľovaní svojej technickej zručnosti na stupniciach, akordoch, technických aj koncertných etudách
- vie flexibilne prispôbiť hru aktuálnym nástrojovým a akustickým podmienkam
- plynule hrá z listu
- prejavuje návyky tvorivej interpretácie
- zvládne základy improvizácie
- buduje si komplexný osobný repertoár
- úspešne hudobne spolupracuje v hudobných zoskupeniach

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Pedagóg podporuje študenta k aktívnej participácii na tvorbe jeho osobného komplexného repertoáru. Študent si je vedomý predností aj nedostatkov svojho interpretačného prejavu, dokáže na sebe samostatne pracovať a samostatne voliť vhodné technické či koncertné etudy vedúce k zdokonaľovaniu konkrétnych interpretačných zručností. Pedagóg aj študent spoločne pracujú na vytváraní hudobného obrazu skladieb, študent navrhuje vlastné riešenia a so zapracovaním prípadných učiteľových pripomienok sa približuje k osobitému umeleckému prejavu.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 3. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

Učebný plán: 20

Počet hodín týždenne: 1,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

V treťom ročníku II. stupňa základného štúdia sa žiaci ďalej zdokonaľujú v technických zručnostiach a umeleckom prejave. Sú schopní pracovať samostatne, rozvíja sa u nich pianistická pohotovosť a umelecká tvorivosť.

Ciele:

Priviesť žiaka k uvedomelej interpretácii skladieb, spojenej so schopnosťou vlastného ohodnotenia sa. Intenzívne pracovať so študentami pripravujúcimi sa na ďalšie profesijné štúdium na učiteľských a hudobných fakultách. Pomôcť študentovi dosiahnuť svoj vlastný tvorivý potenciál interpreta a poslucháča. Rozširovať vedomosti o základoch klavírnej kompozície.

Obsah:

- práca na náročných skladbách všetkých štýlových období a koncertných etudách
- prehľbovanie štýlovosti interpretácie, snaha o historicky poučenú autentickú interpretáciu starej hudby, kritická práca s urtextami a rôznymi edíciami, diskusia o štýlovosti hry, analýza nahrávok diel starej hudby na historických kópiách starých klávesových nástrojov a posudzovanie dopadu na interpretáciu na modernom klavíri
- zdokonaľovanie a práca na jemných detailoch všetkých zložiek klavírnej interpretácie
- zoznámiť žiaka s možnosťami technického frázovania a polohových prstokladov v náročnejšom klavírnom texte.
- diskusia o zákonitostiach dobrej klavírnej interpretácie, analýza vlastných aj počutých interpretačných výkonov
- venovať dostatok priestoru hre z listu, komornej, štvorročnej hre či korepetíciám iných nástrojov
- práca na tvorbe jednoduchých harmonizácií a aranžmánov, improvizácií piesní
- základy hudobnej kompozície, podpora študenta vo vlastnej tvorbe, jej analýza a diskusia o možných riešeniach

Kompetencie:

- preukazuje schopnosť štýlovej interpretácie skladieb jednotlivých historických období
- primerane využíva celú dynamickú škálu nástroja
- vie pracovať s farebnosťou tónu, jemnými agogickými, artikulačnými a pedalizačnými nuansami
- snaží sa o historicky poučenú a v čo najväčšej miere autentickú interpretáciu starej hudby, aktívne a vedome dokáže pracovať s urtextami a dokáže rozlíšiť dobré vydanie textu
- vie flexibilne prispôbiť svoju hru aktuálnym nástrojovým a akustickým podmienkam
- dokáže poskytnúť spätnú väzbu o interpretácii
- plynulo hrá z listu
- dokáže sa presadiť v komorných zoskupeniach ako sólista či ako spoluhráč
- rozumie základným zákonitostiam klavírnej interpretácie
- dokáže vyjadriť svoj hudobný názor verbálne aj svojou uvedomelou klavírnou interpretáciou

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Intenzívnejšie pracovať so študentami pripravujúcimi sa ďalšie profesijné štúdium na pedagogických, filozofických či hudobných fakultách, zdokonaľovať ich verbálne schopnosti zhodnotenia svojho alebo počutého interpretačného výkonu, naučiť ich chápať zákonitosti dobrej interpretácie. Pedagóg ich motivuje k častejším návštevám koncertov, počúvaniu kvalitných nahrávok na CD alebo internete, učí ich orientovať sa v hudobných periodikách, webových stránkach, virtuálnych knižniciach notovín a teoretickej hudobnej literatúre.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 4. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

Učebný plán: 20

Počet hodín (týždenne): 1,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Pripraviť žiaka na vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania, prípadne na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v oblasti klavírnej hry.

Ciele:

Vybudovať dramaturgicky zaujímavý a úrovni študenta primeraný repertoár, ktorý bude schopný úspešne prezentovať v rámci svojho absolventského výkonu v poslednom ročníku štúdia. Okrem zdokonaľovania sólistického umeleckého prejavu prezentovať sa úspešne aj ako hráč v komornom zoskupení. Vytvoriť v mladom klaviristovi jeho vlastný tvorivý potenciál interpreta a poslucháča.

Obsah:

- zdokonaľovanie zložitejších prvkov klavírnej techniky a ich kombinácií na vhodných technických cvičeniach či koncertných etudách
- práca na rozvíjaní hudobnej pamäti, návykoch aktívneho zapamätávania si hudobného textu prepájaním jednotlivých sensorických zložiek (sluchovej, vizuálnej, hmatovej) a vyšších zložiek vnímania (symbolickej, logickej a emocionálnej)
- uvedomelá práca na štýlovosti hry, jej zdokonaľovanie
- psycho-fyzická príprava na absolventský výkon
- diskusie o vlastnej aj počutej interpretácii, dôraz na schopnosť verbálneho vyjadrenia umeleckého názoru
- hra z listu, hra v komorných zoskupeniach, klavírna korepetícia
- priestor pre vlastné kompozičné pokusy, aranžovanie piesní a tvorbu sprievodu podľa akordických značiek

Kompetencie:

- dosahuje vysokú úroveň interpretačného prejavu, primerane svojim schopnostiam a ročníku štúdia
- uvedomelo a osobito interpretuje rozsiahlejšie skladby vzhľadom na ich štýl, formu, žáner, faktúru
- má dostatočne rozvinuté hudobné sluchové predstavy prejavujúce sa jasnosťou a zreteľnosťou
- všetky zložky jeho interpretácie vykazujú patričnú mieru precíznosti, cieľavedomosti a citu pre detail
- nadobudol hudobný vkus
- primerane rozumie zákonitostiam klavírnej interpretácie
- vie verbálne zhodnotiť svoj alebo cudzí interpretačný výkon
- je schopný ďalej napredovať bez pomoci pedagóga v zdokonaľovaní svojich

interpretačných zručností, v nadobúdaní nových hudobných skúseností, vo vytváraní hudobného obrazu skladby prináša vlastné umelecké riešenia

- je schopný analyzovať umelecký obsah diela
- analyzuje vlastnú interpretáciu, je schopný jej neustálej sluchovej kontroly a jej verbálneho zhodnotenia
- je schopný následného samostatného budovania vlastného komplexného klavírneho repertoáru
- plynule hrá z listu
- je schopný úspešne participovať v komornom zoskupení ako sólista či spoluhráč
- má základné návyky klavírnej korepetície

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Vyučovanie v poslednom ročníku žiakovho štúdia na ZUŠ sa prioritne zameriava na prípravu dramaturgicky vhodného repertoáru, ktorý bude žiak prezentovať v rámci záverečnej skúšky a na koncerte absolventov. Žiak je už schopný prvotného samoštúdia aj náročnejších skladieb, na vytváraní hudobného obrazu skladieb pracujú s učiteľom spoločne. Pedagóg mu je na ceste za čo možno najkvalitnejším interpretačným prejavom radcom, sprievodcom, povzbudzovateľom, ale aj konštruktívnym kritikom.

Obsah záverečnej skúšky:

Absolventská skúška pozostáva z technickej a prednesovej časti:

Technická časť – stupnica alebo etuda (nahráta vopred na OneDrive)

Prednesová časť – 2 skladby rozličného charakteru a obdobia primeranej náročnosti, z toho 1 skladba z obdobia baroka alebo klasicizmu, hra spamäti. (naživo)

II. stupeň rozšíreného štúdia

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 1. ročník II. stupňa rozšíreného štúdia

Učebný plán: 28a

Počet hodín: 2,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa môžu žiaci pokračovať v štúdiu na II. stupni. Vynikajúci žiaci môžu so súhlasom riaditeľa pokračovať v štúdiu na II. stupni v režime rozšíreného vyučovania s časovou dotáciou 2,5 hodiny týždenne. Títo žiaci sa aktívne zapájajú do verejného koncertného života školy, reprezentujú školu na klavírnych súťažiach, prípadne sa pripravujú na nadväzujúce ďalšie profesionálne štúdium (napr. na konzervatóriu). Ďalej sa zdokonaľujú v technických zručnostiach a umeleckom prejave. Naberajú hudobné skúsenosti aj z pozície spoluhráča prostredníctvom 4-ručnej, komornej hry, sprievodu, hry v orchestri či hry v súbore.

Ciele:

Viac ako v predošlých rokoch podnecovať žiaka ku hre v komorných zoskupeniach a klavírnych sprievodoch. Rozširovať repertoár o závažnejšie hudobné diela a aktívne aplikovať do interpretácie aj vedomosti získané z hudobnej teórie a dejín hudby. Častejšie sa aktívne aj pasívne zúčastňovať koncertov, počúvať veľa kvalitných nahrávok a postupne rozvíjať schopnosť diskutovať o klavírnej interpretácii z rôznych hľadísk. Podnecovať žiaka k účastiach na klavírnych súťažiach či hudobných festivaloch.

Obsah:

- práca na technicky aj obsahovo náročnejších skladbách rôznych štýlov, ich rozbor nasmerovať k vyváženému emocionálnemu aj racionálnemu prístupu.
- zdokonaľovanie interpretačných zručností prostredníctvom stupníc, akordov, technických i koncertných etud, ktoré si už žiak dokáže vybrať sám na základe potreby zdokonalenia konkrétnej technickej problematiky
- podporovať a aj vyžadovať väčšiu mieru samostatnosti pri počiatocnom nácviku skladby a viesť k diskusii o konkrétnych interpretačných problémoch, rôznych spôsoboch ich riešenia, čo vedie žiaka k premyslenej a uvedomelej hre
- prehlbovanie uvedomelej štýlovosti hry
- práca na zdokonaľovaní a stále väčšej detailnosti tónotvorby
- rozvíjanie hudobnej pamäte náročnejším a dlhším repertoárom
- zdokonaľovanie pohotovosti pri hre z listu
- aktívna participácia na kolektívnom muzicírovaní
- rozvoj improvizácie, základov kompozície, hra podľa akordických značiek a tvorba jednoduchých aranžmánov

Kompetencie:

- analyzujú študované skladby z rôznych hľadísk
- preukážu samostatný prístup k nácviku skladby
- uvedomelo a štýlovo interpretujú a verejne prezentujú náročné diela a dokážu svoj výkon aj zhodnotiť a verejne obhájiť na základe rozšírených

- teoretických vedomostí
- interpretujú náročnejšie technické i koncertné etudy
  - pohotovo vytvoria k melódii harmonický sprievod alebo podľa akordických značiek v texte
  - preukážu dostatočnú pohotovosť pri hre z listu
  - aplikujú návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach
  - dokážu pohotovo zastúpiť jednoduchšiu korepetíciu

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na súťažiach, festivaloch, koncertoch či iných verejných vystúpeniach niekoľko-krát ročne sólo, prípadne v rámci komorného zoskupenia.

Metodicko-didaktické postupy:

Vo vyučovaní sa kladie dôraz na interpretáciu stále náročnejších diel. Žiak už nadobudol dostatočné zručnosti a návyky z predchádzajúceho štúdia, prvotné samoštúdium vybranej skladby je pre neho samozrejmosťou. Vo vyučovaní preto ostáva viac času na diskusiu, porovnávanie rôznych možností riešenia konkrétnych interpretačných problémov. Žiak aktívne navrhuje vlastné riešenia a vie ich aj verbálne zhodnotiť.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 2. ročník II. stupňa rozšíreného štúdia

Učebný plán: 28a

Počet hodín (týždenne): 2,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Budovanie komplexného osobného repertoáru študenta, ktorý je prispôsobený rôznym cieľom - príprave na konzervatórium alebo účasti na súťažiach, hudobných festivaloch apod.

Ciele:

Nadalej rozširovať repertoár o závažnejšie hudobné diela, analyzovať ich z rôznych hľadísk vyváženým racionálnym a emocionálnym prístupom. Zdokonaľovať schopnosť prezentovať časovo náročnejší interpretačný výkon na verejných pódioch. Pokračovať v nadobúdaní hudobných skúseností v komornej hre či klavírnom sprievode.

Obsah:

- práca na technicky aj obsahovo náročných skladbách, štýlovosti ich interpretácie, rozbere hudobných foriem, dôraz na precíznosť využitia hudobno-výrazových prostriedkov klavírnej interpretácie
- obohacovanie farebnosti tónu, rozširovanie dynamickej škály hry, práca na jemných nuansách pedalizácie (čiastkový pedál, u.c. pedál, vibrato pedál)
- zdokonaľovať zložitejšiu pasážovú techniku hrou paralelných stupníc a rozšírených akordov v rôznych rytmických obmenách
- cieľavedomé zdokonaľovanie technických zručností ako: pasážovej brilantnej techniky, dvojhmatovej, chromatickej, oktávovej, glissandovej, repetičnej, arpeggiovej, plasticity viachlasného znenia či techniky pedalizácie
- vytvárať návyky tvorivej interpretácie skladieb
- venovať priestor hre z listu, využiť možnosti spoločného muzicírovania
- diskusia a analýza počutej klavírnej interpretácie, schopnosť verbálneho zhodnotenia vlastnej interpretácie
- zdokonaľovať návyky improvizácie, venovať sa jednoduchej harmonizácii a tvorbe jednoduchých aranžmánov piesní

Kompetencie:

- hrá technicky aj obsahovo stále náročnejšie skladby približujúc sa úrovni stredoškolského umeleckého štúdia, dosahuje pri tom stále väčšiu úroveň štýlovosti hry
- v jednotlivých zložkách klavírnej interpretácie prejavuje precíznosť, dôslednosť, cieľavedomosť a cit pre estetiku štýlu
- dokáže sám cielene pracovať na zdokonaľovaní svojej technickej zručnosti na stupniciach, akordoch, technických aj koncertných etudách
- vie flexibilne prispôbiť hru aktuálnym nástrojovým a akustickým podmienkam
- plynule hrá z listu
- prejavuje návyky tvorivej interpretácie
- zvládne základy improvizácie
- buduje si komplexný osobný repertoár
- úspešne hudobne spolupracuje v hudobných zoskupeniach

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na súťažiach, festivaloch, koncertoch či iných verejných vystúpeniach niekoľko-krát ročne sólo, prípadne v rámci komorného zoskupenia.

Metodicko-didaktické postupy:

Pedagóg podporuje študenta k aktívnej participácii na tvorbe jeho osobného komplexného repertoáru, ktorý jeho schopnosti zdokonaľuje, prípadne pripravuje na súťaž. Študent si je vedomý predností aj nedostatkov svojho interpretačného prejavu, dokáže na sebe samostatne pracovať a samostatne voliť vhodné technické či koncertné etudy vedúce k zdokonaľovaniu konkrétnych interpretačných zručností. Pedagóg aj študent spoločne pracujú na vytváraní hudobného obrazu skladieb, študent navrhuje vlastné riešenia a so zapracovaním prípadných učiteľových pripomienok sa približuje k osobitému umeleckému prejavu.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 3. ročník II. stupňa rozšíreného štúdia

Učebný plán: 28a

Počet hodín týždenne: 2,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

V treťom ročníku II. stupňa základného štúdia sa žiaci na rozšírenom vyučovaní ďalej zdokonaľujú v technických zručnostiach a umeleckom prejave. Vedome si budujú svoj vlastný osobný pianistický repertoár. Do veľkej miery pracujú samostatne, rozvíja sa u nich pianistická pohotovosť a umelecká tvorivosť.

Ciele:

Priviesť žiaka k uvedomelej interpretácii skladieb, spojenej so schopnosťou vlastného ohodnotenia sa. Pripraviť žiaka na klavírnu súťaž, prípadne na úspešnú reprezentáciu školy na verejných koncertoch a festivaloch. Intenzívne pracovať so študentami pripravujúcimi sa na ďalšie profesijné štúdium na učiteľských a hudobných fakultách či konzervatóriách. Pomôcť študentovi dosiahnuť svoj vlastný tvorivý potenciál interpreta a poslucháča. Rozširovať vedomosti o základoch klavírnej kompozície.

Obsah:

- práca na náročných skladbách všetkých štýlových období a koncertných etudách
- prehlbovanie štýlovosti interpretácie, snaha o historicky poučenú autentickú interpretáciu starej hudby, kritická práca s urtextami a rôznymi edíciami, diskusie o štýlovosti hry, analýza nahrávok diel starej hudby na historických kópiách starých klávesových nástrojov a posudzovanie dopadu na interpretáciu na modernom klavíri
- posilňovanie citu pre detail vo všetkých zložkách klavírnej interpretácie
- zoznámiť žiaka s možnosťami technického frázovania a polohových

prstokladov v náročnejšom klavírnom texte a nabádať ho aj k ich aktívnemu využívaniu v interpretačnej praxi

- diskusia o zákonitostiach dobrej klavírnej interpretácie, analýza vlastných aj počutých interpretačných výkonov
- venovať dostatok priestoru hre z listu, komornej, štvorročnej hre či korepetíciám s inými nástrojmi
- neustále zdokonaľovanie schopností harmonizácie a aranžmánov skladieb, improvizácie piesní
- základy hudobnej kompozície, podpora študenta vo vlastnej tvorbe, jej analýza a diskusia o možných riešeniach

Kompetencie:

- aktívne participuje na výbere klavírneho materiálu
- preukazuje schopnosť štýlovej interpretácie skladieb jednotlivých historických období
- primerane využíva celú dynamickú škálu nástroja
- vyniká v práci s farebnosťou tónu, jemnými agogickými, artikulačnými a pedalizačnými nuansami
- snaží sa o historicky poučenú a v čo najväčšej miere autentickú interpretáciu starej hudby, aktívne a vedome dokáže pracovať s urtextami a dokáže rozlíšiť dobré vydanie textu
- vie flexibilne prispôbiť svoju hru aktuálnym nástrojovým a akustickým podmienkam
- dokáže poskytnúť spätnú väzbu o interpretácii
- plynulo hrá z listu, dokáže sa vedome zdokonaľovať v tejto oblasti v domácom prostredí
- dokáže sa presadiť v komorných zoskupeniach ako sólista či ako spoluhráč, častokrát sám iniciuje spoluprácu s hudobníkmi
- rozumie základným zákonitostiam klavírnej interpretácie
- dokáže vyjadriť svoj hudobný názor verbálne aj svojou uvedomelou klavírnou interpretáciou

Výstup:

Nacvičené skladby prezentuje na súťažiach, verejných koncertoch, či hudobných festivaloch niekoľkokrát počas roka.

Metodicko-didaktické postupy:

Intenzívnejšie pracovať so študentami pripravujúcimi sa ďalšie profesijné štúdium na konzervatóriách, pedagogických, filozofických či hudobných fakultách, zdokonaľovať ich verbálne schopnosti zhodnotenia svojho alebo počutého interpretačného výkonu, naučiť ich chápať zákonitosti dobrej interpretácie. Pedagóg

ich motivuje k častejším návštevám koncertov, počúvaníu kvalitných nahrávok na CD alebo internete, učí ich orientovať sa v hudobných periodikách, webových stránkach, virtuálnych knižniciach notovín a teoretickej hudobnej literatúre. Žiakov oboznámiť s prehľadom najvýznamnejších slovenských a zahraničných klavírnych súťaží, nabádať ich k pasívnej účasti, prípadne pripraviť ich na aktívnu účasť na niektorej z nich.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 4. ročník II. stupňa rozšíreného štúdia

Učebný plán: 28a

Počet hodín (týždenne): 2,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Pripraviť žiaka na konzervatórium, prípadne vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania či na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v oblasti klavírnej hry. V prípade účasti na niektorej z klavírnych súťaží pripraviť so žiakom vhodný repertoár.

Ciele:

Vybudovať dramaturgicky zaujímavý a úrovni študenta rozšíreného štúdia primeraný repertoár, ktorý bude schopný úspešne prezentovať v rámci svojho absolventského výkonu v poslednom ročníku štúdia, prípadne výkonu na niektorej z klavírnych súťaží. Okrem zdokonaľovania sólistického umeleckého prejavu prezentovať sa úspešne aj ako hráč v komornom zoskupení. Vytvoriť v mladom klaviristovi jeho vlastný tvorivý potenciál interpreta a poslucháča.

Obsah:

- v klavírnej interpretácii neustále zdokonaľovanie zmyslu pre detail
- zdokonaľovanie zložitejších prvkov klavírnej techniky a ich kombinácií na náročnejších technických cvičeniach či koncertných etudách
- práca na rozvíjaní hudobnej pamäti, návykoch aktívneho zapamätávania si hudobného textu prepájaním jednotlivých sensorických zložiek (sluchovej, vizuálnej, hmatovej) a vyšších zložiek vnímania (symbolickej, logickej a emocionálnej)
- uvedomelá práca na štylovosti hry, jej zdokonaľovanie
- psycho-fyzická príprava na absolventský výkon či účasť na klavírnych súťažiach, verejných koncertoch či hudobných festivaloch
- diskusia o vlastnej aj počutej interpretácii, dôraz na schopnosť verbálneho

vyjadrenia umeleckého názoru

- hra z listu, hra v komorných zoskupeniach, klavírna korepetícia
- priestor pre vlastné kompozičné pokusy, aranžovanie piesní a tvorbu sprievodu podľa akordických značiek

Kompetencie:

- dosahuje vysokú úroveň interpretačného prejavu, približujúcej sa úrovni žiaka na konzervatóriu
- uvedomelo a osobito interpretuje rozsiahlejšie skladby vzhľadom na ich štýl, formu, žáner, faktúru
- má dostatočne rozvinuté hudobné sluchové predstavy prejavujúce sa jasnosťou a zreteľnosťou
- všetky zložky jeho interpretácie vykazujú vyššiu mieru precíznosti, cieľavedomosti a citu pre detail
- nadobudol hudobný vkus, ktorý vie aj verbálne zhodnotiť
- rozumie zákonitostiam klavírnej interpretácie a jej neustáleho zdokonaľovania
- vie verbálne zhodnotiť svoj alebo cudzí interpretačný výkon
- je schopný ďalej napredovať bez pomoci pedagóga v zdokonaľovaní svojich interpretačných zručností, v nadobúdaní nových hudobných skúseností, vo vytváraní hudobného obrazu skladby prináša vlastné umelecké riešenia
- je schopný analyzovať umelecký obsah diela
- analyzuje vlastnú interpretáciu, je schopný jej neustálej sluchovej kontroly a jej verbálneho zhodnotenia
- je schopný následného samostatného budovania vlastného komplexného klavírneho repertoáru
- plynule hrá z listu stále náročnejšiu klavírnu faktúru a je schopný v tomto smere ďalšieho rozvoja
- úspešne participuje v komornom zoskupení ako sólista či spoluhráč na koncertoch či súťažiach
- má dostatočné skúsenosti s klavírnou korepetíciou

Výstup:

Nacvičený repertoár prezentovať na verejných vystúpeniach, festivaloch, prípadne súťažiach, viackrát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Vyučovanie v poslednom ročníku rozšíreného štúdia na ZUŠ sa prioritne zameriava na prípravu dramaturgicky vhodného repertoáru, ktorý bude žiak prezentovať v rámci záverečnej skúšky a na verejnom koncerte absolventov. Prvotné domáce samonaštudovanie skladieb je pre žiaka samozrejmosťou, na vytváraní hudobného obrazu skladieb pracujú s učiteľom spoločne. Žiak má prehľad o profesionálnych interpretoch, ich nahrávkach, dokáže ich (podobne ako svoju hru) analyzovať z interpretačného hľadiska, pedagóg mu je na ceste za čo možno najkvalitnejším

interpretačným prejavom radcom, sprievodcom, povzbudzovateľom, ale aj konštruktívnym kritikom.

Obsah záverečnej skúšky:

Absolventská skúška pozostáva z technickej a prednesovej časti:

Technická časť – stupnica alebo etuda (nahratá vopred na OneDrive)

Prednesová časť – 2 skladby rozličného charakteru a obdobia vysokej náročnosti, z toho 1 skladba z obdobia baroka alebo klasicizmu, hra spamäti. (naživo)

Profil absolventa

Absolvent II. stupňa základného (aj rozšíreného) štúdia (podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre Základné umelecké školy):

- ✓ je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti,
- ✓ absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania,
- ✓ ovláda hru na hudobnom nástroji na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania,
- ✓ zdokonaľuje interpretačné zvládnutie skladieb
- ✓ dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč,
- ✓ svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj,
- ✓ na základe získaných poznatkov a skúseností dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu,
- ✓ pozná a primerane uplatňuje technické, výrazové a vyjadrovacie prostriedky hry na klavíri, má vedomosti z dejín hudby a klávesovej literatúry, dokáže odborne vyjadriť svoj umelecký názor, pozná historické a estetické zákonitosti umenia, hudobné diela dokáže interpretovať podľa štýlových období, má vedomosť o harmónii, kontrapunkte, hudobných formách a hudobných druhoch, o hudobných nástrojoch,
- ✓ úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v závere druhého stupňa základného štúdia nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

ŠTVORRUČNÁ HRA, SPRIEVOD, KOMORNÁ HRA

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- rozlišujú part primo a secondo,
- počúvajú sa pri štvorročnej klavírnej hre,
- reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne,
- interpretujú spolu s iným žiakom jednoduché štvorročné skladby podľa notového zápisu,
- vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov,
- tvoria základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách,
- aplikujú základné harmonické funkcie: Ta D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania:

- súhra, výchova k pohotovosti,
- zosúladenie spoločných činností - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii počúvanie sa navzájom pri štvorročnej klavírnej hre
- interpretácia jednoduchých štvorročných skladieb podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom
- základy návykov komornej hry
- interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom
- základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDE PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 29 © Štátny pedagogický ústav

- aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania,
- počúvajú sa pri komornej hre,
- interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom
- aplikácia základných harmonických funkcií: T a D vo forme gajdošskej kvinty pri sprievode ľudových piesní.

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania,
- definujú part primo a secondo,
- kontrolujú sa sluchovo pri štvorročnej klavírnej hre,
- reprodukovujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne,
- interpretujú spolu s iným žiakom štvorročné skladby podľa notového zápisu,
- reprodukovujú part primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu,
- vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov,
- vytvárajú základné harmonické funkcie: T,S a D v durových tóninách,
- aplikujú základné harmonické funkcie: T,S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty,
- aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania,
- počúvajú sa pri komornej hre,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným nástrojom.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania:

- party primo a secondo, ich význam v skladbe,
- základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- rozvoj sluchovej kontroly pri štvorročnej klavírnej hre,
- hra jednoduchej melódie podľa sluchu unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne,
- naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom - štvorročné skladby podľa notového zápisu,
- naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu v klavírnych skladbách,
- aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorročných klavírnych skladieb,
- rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre,
- interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom,
- základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách,
- aplikácia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode.

VZDELÁVACIE ŠTANDAR DY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 30 © Štátny pedagogický ústav

- aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania,
- počúvajú sa pri komornej hre,
- interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom

- aplikácia základných harmonických funkcií: T a D vo forme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu pri sprievode ľudových piesní.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania,
- definujú a rozpoznávajú part primo a secondo,
- analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe,
- definujú a chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- počúvajú sa pri štvorročnej klavírnej hre,
- chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- interpretujú spolu s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- interpretujú part primo a secondo v štvorročných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania:

- úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- rozvoj sluchovej kontroly pri štvorročnej klavírnej hre,
- spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorročné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- interpretácia partu primo a secondo v štvorročných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách,
- základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 31 © Štátny pedagogický ústav

- použitie hudobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- aplikujú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových tóninách,
- používajú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, v 3/4 a 2/4 taktoch,
- počúvajú sa pri komornej hre,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom,
- aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov pomocou kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu v 3/4 a 2/4 taktoch,
- sluchová kontrola pri komornej hre,
- interpretácia - skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom,
- rozvoj kompetencií, získaných v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách,
- použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty s použitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu,
- sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu v rozsahu získaných kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu.

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- vysvetlia význam partu primo a secondo,
- analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe,
- chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- počúvajú sa pri štvorročnej klavírnej hre,
- chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti

Základné princípy kolektívneho muzicírovania.

- part primo a secondo:
- rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.

- rozvoj sluchovej kontroly pri štvorročnej klavírnej hre.
- princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.
- spoločná interpretácia s učiteľom partu pramo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti na predmete Hra na klavíri.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 32 © Štátny pedagogický ústav daného ročníka predmetu Hra na klavíri,

- interpretujú spolu s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- interpretujú striedavo part pramo a secondo v štvorročných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách,
- aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu,
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach,
- vedia sa počúvať pri komornej hre,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom,
- aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Naštudovanie a interpretácia partu pramo a secondo v štvorročných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Použitie v štvorročnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. I
- Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
- Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách.
- Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch.

- Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
- Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- vysvetlia význam partu primo a secondo,
- analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe,
- chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- počúvajú sa pri štvorročnej klavírnej hre,
- chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti

Základné princípy kolektívneho muzicírovania.

- part primo a secondo:
- rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- rozvoj sluchovej kontroly pri štvorročnej klavírnej hre.
- princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.
- spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti na predmete Hra na klavíri.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 33 © Štátny pedagogický ústav

- rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania,
- definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorročnej klavírnej hre,
- aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- interpretujú spoločne s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- používajú v štvorročnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty : T, S a D v durových a molových tóninách,

- navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu,
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach,
- kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre,
- zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania.

- Delenie partov v štvorročnej klavírnej hre.
- Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- Rozvoj sluchovej kontroly v štvorročnej klavírnej hre.
- Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.
Naštudovanie a spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorročných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorročnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Sluchová kontrola pri komornej hre.
- Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
- Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách.
- Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch.
- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D).

VZDELÁVACIE ŠTANDARBY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 34 © Štátny pedagogický ústav

- aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb s sólistom, vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom. v ľudových piesňach.
- Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard

- rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania,
- definujú delenie partov v štvorročnej klavírnej hre,
- analyzujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb,
- aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- interpretujú podľa notového zápisu spoločne s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- navrhujú a používajú v štvorročnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania:

- Delenie partov v štvorročnej klavírnej hre.
- Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb.
- Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.
- Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Interpretácia s iným žiakom štvorročných skladieb rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Sluchová kontrola súhry pri komornej hre.
- Naštudovanie a interpretácia rozmanitých skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 35 © Štátny pedagogický ústav

- vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách,
- navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch,
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach a v jednoduchých umelých piesňach,

- kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom,
- zdokonaľujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom. melodickým nástrojom.
- Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách.
- Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch.
- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach.
- Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- počúvajú s uvedomením sólistu, dokážu pokračovať v melodickej línii alebo „odovzdávať“ ju partnerovi,
- pracujú individuálne podľa partov alebo v spoločnej interpretácii, kontrolujú plnenie umeleckých a technických úloh,
- umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri stvárnení charakteru skladby.
- umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie.
- individuálna práca podľa partov: riešenie interpretačných a technických problémov.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 36 © Štátny pedagogický ústav

- interpretujú skladby v rôznych tempách,
- vedia hrať z listu,
- preukážu návyky sebakontroly a sebahodnotenia,
- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre,

- chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb,
- aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii,
- sluchovo si kontrolujú súhru pri kolektívnej hre,
- preukážu návyky komornej hry,
- vytvárajú príbuzné harmonické funkcie k T,S a D → kvintakord II. stupňa,
- aplikujú možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní,
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine,
- preukážu svoje kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- preukážu návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb Hra skladieb v rôznych tempách.
- Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby.
- Hra z listu.
- Návyky sebakontroly a seba hodnotenia.
- Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre. Rozvíjanie návykov komornej hry.
- Výchova k pohotovosti pri súhre.
- Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.
- Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T,S a D → kvintakord II. stupňa.
- Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý).
- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich použitie).

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 37 © Štátny pedagogický ústav so sólistom,

- preukážu návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu,
- dokážu zvládnuť tieto typy sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu,
- dosahujú vyššiu pohotovosť pri hre z listu,

- zdokonaľujú klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, riešenie technických problémov, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode,
- vytvárajú sprievod k piesňam,
- vykonávajú rozbor hudobného diela: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela,
- preukážu zvládnutie sprievodu vyššej náročnosti: hlavné basové tóny, bas - akord,
- vytvárajú sprievod podľa akordických značiek,
- interpretujú piesne s vlastným sprievodom. príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine.
- Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom. Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.
- Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.
- Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu.
- Sprievod k piesňam.
- Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas – akord. interpretácia piesní s vlastným sprievodom.

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- kontrolujú sa sluchovo pri spoločnej interpretácii hudobnej skladby,
- pracujú samostatne po partoch,
- pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby,
- pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou
- Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri vyjadrovaní charakteru skladby.
- Umenie pokračovať v melodickéj línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celostnosť interpretácie.
- Individuálna práca podľa partov.
- Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry.

VZDELÁVACIE ŠTANDARBY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 38 © Štátny pedagogický ústav

- plynulá interpretácia bez zastavení,
- interpretujú skladby rôznych žánrov, štýlov a pod.,
- hrajú z listu,
- zdokonaľujú klavírne a technické návyky,

- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre,
- definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb,
- dodržiavajú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúceho úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii,
- kontrolujú sluchovo súhru pri kolektívnej hre,
- aplikujú návyky komornej hry v rôznych hudobných zoskupeniach,
- vytvárajú príbuzné harmonické funkcie k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa,
- aplikujú možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý),
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine, metro – rytmická stavba skladby.
- Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení.
- Hra skladieb rôznych žánrov, štýlov a pod.
- Hra z listu.
- Rozvoj klavírnych a technických návykov.
- Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.
- Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb.
- Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.
- Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.
- Rozvíjanie návykov komornej hry.
- Výchova k pohotovosti pri súhre.
- Návyky klavírneho sprievodu
- Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.
- Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 39 © Štátny pedagogický ústav

- zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- zdokonaľujú kompetencie samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom,
- preukážu návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu,
- venujú pozornosť rozvíjaniu klavírnych a technických možností pri práci nad sprievodom,
- ovládajú prakticky typy sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry,
- dosahujú vyšší stupeň pohotovosti pri hre z listu,
- zahrajú z listu,
- ovládajú klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus,
- vytvárajú sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám,
- analyzujú hudobné dielo: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby,
- dosahujú vyššiu náročnosť sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu,
- vytvárajú a hrajú sprievod podľa akordických značiek,
- interpretujú pieseň s vlastným sprievodom.
- Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý).
- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine.
- Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom. Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.
- Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.
- Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry.
- Rozvíjanie pohotovostí pri hre z listu.
- Hra z listu.
- Klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus.
- Sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám.
- Rozbor hudobného diela: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby.

- Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 40 © Štátny pedagogický ústav

–rozklad akordu. interpretácia piesní s vlastným sprievodom.

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- počúvajú sa pri kolektívnej interpretácii,
- dokážu pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie,
- pracujú samostatne podľa partov,
- pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra,
- pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení,
- interpretujú skladby rôznych žánrov, štýlov a pod.,
- preukážu návyky: hry z listu, klavírne a technické návyky,
- dokážu zahrať akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre,
- definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb,
- aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú spoločne s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúceho úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri
- Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri vyjadrovaní charakteru skladby.
- Umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie. Individuálna práca po partoch.
- Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra.
- Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení.
- Hra skladieb rôznych žánrov, štýlov a pod.
- Hra z listu, rozvoj klavírnych a technických návykov.
- Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.

- Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb.
- Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.
- Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 41 © Štátny pedagogický ústav

- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- kontrolujú súhru pri kolektívnej hre,
- preukážu návyky komornej hry,
- vytvoria príbuzné harmonické funkcie k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, VI. stupňa,
- využívajú možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch (dvojdobý, trojdobý),
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy) v ľudových a umelých piesňach v durovej, molovej a kombinovanej tónine,
- budujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- preukážu návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom,
- zdokonaľujú návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu,
- pracujú nad rozvojom klavírnych a technických spôsobilostí,
- dokážu prakticky zvládnuť tieto typy sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod miešaného typu,
- docielia vyšší stupeň pohotovosti pri hre z listu,
- zahrajú z listu,
- preukážu klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.
- Rozvíjanie návykov komornej hry.
- Výchova k pohotovosti pri súhre.
- Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.
- Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, VI. stupňa.
- Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch (dvojdobý, trojdobý).

- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich príbuzných akordov) aplikujú hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej, molovej a kombinovanej tón v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej, molovej a kombinovanej tónine.
- Rozvoj tvorivých návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.
- Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.
- Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.
- Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie tónin.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 42 © Štátny pedagogický ústav

- problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy
- vytvárajú sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám,
- analyzujú hudobné dielo: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby,
- docielia zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra,
- vytvárajú a hrajú a sprievod podľa akordických značiek,
- interpretujú piesne s vlastným sprievodom. basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod miešaného typu.
- Rozvíjanie pohotovostí pri hre z listu.
- Hra z listu.
- Klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy.
- Sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám.
- Rozbor hudobného diela: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby.
- Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra. Interpretácia piesní s vlastným sprievodom.

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- počúvajú s uvedomením sólistu a pomáhajú mu pri vyjadrovaní charakteru skladby,
- dokážu pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie,
- pracujú samostatne podľa partov,
- pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky.
- Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri vyjadrovaní charakteru skladby.
- Umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie.
- Individuálna práca podľa partov.
- Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 43 © Štátny pedagogický ústav

- rytmicky a technicky plynulá hra,
- pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení,
- interpretujú skladby rôznych žánrov, štýlov a pod.,
- hrajú z listu,
- docielia rozvoj klavírnych a technických návykov,
- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre,
- definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb,
- aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky,
- kontrolujú sluchovo súhru pri kolektívnej hre, prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra.
- Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení.
- Hra skladieb rôznych žánrov, štýlov a pod.
- Hra z listu, rozvoj klavírnych a technických návykov.
- Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.
- Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.

- Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.
- Rozvíjanie návykov komornej hry.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 44 © Štátny pedagogický ústav

- aplikujú návyky komornej hry v rôznych hudobných zoskupeniach,
- vytvárajú príbuzné harmonické funkcie k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, IV a VI. stupňa,
- teoretické východiská a praktické základy tvorby kadencie,
- aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich príbuzné akordy pri sprievode piesní v rôznej forme,
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy),
- preukážu návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- zdokonaľujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.
- Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.
- Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, IV a VI. stupňa, tvorba kadencie.
- Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý, kombinovaný).
- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine.
- Rozvoj tvorivých návykov v oblasti klavírneho sprievodu aj podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.
- Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.
- Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.
- Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 45 © Štátny pedagogický ústav

- zahrajú z listu,
- zdokonaľujú klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy, dialóg sólistu a klavíra, spoločný sprievod I. partu s iným nástrojom,
- vytvárajú sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám,
- dokážu vykonať rozbor hudobného diela: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby, prstoklad a jeho význam,
- zvládajú sprievod: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra,
- vytvárajú a hrajú sprievod podľa akordických značiek,
- interpretujú piesne s vlastným sprievodom. miešaného typu, sprievod s opakovaním vokálneho partu alebo bez neho.
- Rozvíjanie pohotovostí pri hre z listu.
- Hra z listu.
- Klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy, dialóg sólistu a klavíra, spoločný sprievod iného partu s iným nástrojom.
- Sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám.
- Rozbor hudobného diela: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby, prstoklad a jeho význam.
- Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra. Interpretácia piesní s vlastným sprievodom.

Vypracovala vedúca klávesového oddelenia Mgr.art Mária Fedorová (klavír sólo) a Mgr. art. Katarína Schaubmarová (štvorročná hra, komorná hra, klavírny sprievod). Odsúhlasené na PK 10.09.2018, zrevidované v októbri 2024.